

ΠΑΣΚΑΔΙΝΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ

Τὸ μανῆρι τοῦ Πασσά. Ὁ φτωχὸς χριστιανὸς ποὺ δὲν εἶχε νὰ φωνήει γιὰ τὸ Πάσχα. Μπρὸς στὴν ἀπελπισίαν... Τὸ κλέψιμο τοῦ μανηρίου. Τὰ φέσουρις τῶν κερατῶν. Ὁ θυμὸς τοῦ Ἀλῆ. Ἐνας παπάς ποὺ προδίδει τὸ μυστικὸ τῆς ἐξομολογήσεως. Ὁ Δεσπότης κι' ὁ παπάς. Ἡ κηταδίχη τοῦ ἐπιτέρκου ἱερέως κι' ἡ ἀπαρχνήσις του. Ὁ Ἀλῆς, Δίκαιος καὶ πενετικὸς, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στὴν Ἠπειρὸν ἰσχύει ἡ παρακάτω παράδοσις γιὰ τὴν δικαιοσύνη τοῦ Ἀλῆ Πασσά, ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ ἦταν ἀμειβόμενος κι' ἀγαπᾶται, ἀλλὰ εἶχε καὶ στιγμὲς ποὺ ἤξερε νὰ φαίνεται δίκαιος πρὸς τοὺς ἐπιτήκειους του, ἔστω καὶ κατὰ τὸ δικό του τρόπο.

Ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς εἶχε ἓνα μανῆρι, ποὺ τὸ ἀγαποῦσε ὡς παῖδι του.

Τὸ μανῆρι αὐτὸ γράφιζε ἐλεύθερο στους δρόμους τῶν Ἰωαννίνων μόνο του καὶ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ ἐγγίσει.

Κάποτε, ποὺ ἔβγαινε τὸ Πάσχα, ἦνας χριστιανός, φτωχὸς καὶ φτωχαρός, δὲν εἶχε χροῖματα νὰ πῶν ἀπὸ γιὰ τὴν Λαυρῆ. Ὅτε φωνὴ δὲν εἶχε ν' ἀγοράσῃ ὁ παῖδος. Γι' αὐτὸ στενοχωριότανε πολὺ, καὶ κάθε βράδι ποὺ ἔβγατε νὰ κοιμηθῆ, στρωγοῦριζε στὸ χροῖμάτι του, πὺς ἀσπυρῶμενος τὶ νὰ γάνη γιὰ νὰ περάσῃ κι' αὐτὸς ἀπὸ τὴ φουλίλια του, πὺς ἄγρις ἡμέρες ὡς χριστιανός.

Ὁ δικαίος του, βλέποντάς τον εἶπε ἀσπυρῶν καὶ θαμιμένο, τὸν ρωτοῦσαν σιγὰνὰ τί ἔχει, ἀλλὰ ἐκεῖνος τοὺς ἠρώταζε, λέγοντάς τους :

— Ἀνορεξιά εἶνε καὶ θὰ περάσῃ!

— Ἐτοῖ ἐφθασεν ἡ Μεγάλη Παρασκευή.

Ἡ ἀγορά εἶχε γεμίσει ἀπὸ ἀρνιά, κι' οἱ νοικοκυρῶσι φρονίζαν. Μονάχα ὁ φτωχὸς αὐτὸς χριστιανὸς δὲν ἀγόραζε τίποτε.

Τὰ παιδιὰ του ἐντοιμαζοῦν τοὺς χροῖματας αὐτὰ καὶ τσαφούρια γιὰ τὴν Ἀνάστασι. Ἡ γυναῖκα του πάλι τοὺς ἔβγαζε ν' ἀγοράσῃ λαμπάδες, ἀλείφει γιὰ τὰ λαμπροκοῦλωνα, ἀπὸ κι' ὅτι ἄλλο χροῖματιστα ἐκεῖνες πὺς ἡμέρες ἓνα σπιτι.

Αὐτὸς ἦμος τοὺς ἀνέβαιε διαρκῶς. Δὲν ἤξερε πὺς τὶ νὰ γάνη. Νὰ ζήτησῃ χροῖματα ἀπὸ κανένα γείτονα του, ἢ κανένα πλοῖστο χριστιανό, δὲν ἠθέλε. Ντροπέτανε.....

Τέλος ἡμέρας τὸ Μεγάλου Σάββατο.

Ὁ φτωχὸς χριστιανός, προῖπλοῖ, σημάδηνε, ἀπὸ συνήθεια μᾶλλον, γιὰ νὰ πῶν στὴν ἀγορά. Μόλις ὁ μὸς ἀνοῖξε τὴν πόρτα του, βλέπει ἐπιτόξ του, τὸ μανῆρι τοῦ Ἀλῆ Πασσά, ποὺ γράφιζε ἐλεύθερο στους δρόμους, χωρὶς κανέναν νὰ τὸ περιόξῃ, ἀν κι' αὐτὸ ἔβγαζε τὸν λαμπροκοῦλῶν τὰ φροῖτα καὶ τὰ χροῖματιστα καὶ σημάδε τοὺς κήπους καὶ τίς γλάστρες μετὰ τὰ λαυκοῦδια, ποὺ βροῖζάντουσαν στὶς ἀλλῆς τῶν σπιτιῶν.

Μόλις τὸ εἶδε ὁ φτωχὸς ἀπ' ὄξω ἀπὸ τὴν πόρτα του, ἀμέσως σκέφτηκε, ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ τὸ εἶχε στείλει, γιὰ νὰ τοῦ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνέχειας του!...

Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο.

Ὅλην τὴν νύχτα τὴν εἶχε περάσει ἀγρυπνῶν, παρακαλῶντας τὸν Θεὸ, νὰ γάνη ἓνα θαῦμα, καὶ νὰ ποῦ ἀντιγράφε τὸρα τὸ θαῦμα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα του!

Ἄραξε λοιπὸν τὸ μανῆρι καὶ τὸ ἐξέλεισε στὴν αὐλὴ του, κλειδώνοντας τὴν πόρτα του. Ἐπειδὴ δὲ φοβότανε νὰ μὴ ἀνοῖξουν οἱ γείτονι τὰ βελιάματά του, τὸ ἔφαξε, πῆρε τὰ φλοῦριά, ποὺ εἶχε κρεμάσει στὰ κέρατά του ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς, κι' ἔπειτα ἔβγαζε τὸ ἀρνι.

Μετὰ τὰ φλοῦριά αὐτὰ πῆρε στὴν ἀγορὰ κι' ἀγόρασε ὅλα ὅσα χροῖματιστα ὡς σπιτι του, γιὰ τὸ Πάσχα. Ἐπειδὴ δὲ ἦταν κηλὸς χριστιανός, πῆρε κατόπιν καὶ ἐξομολογήθηκε τὸ ἀμάρτημά του σ' ἓναν παπά.....

Ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς, ποὺ ὡς εἶδε ἐκεῖνο τὸ βράδι ὅτι δὲν εἶχε γράψει τὸ μανῆρι του στὸ σαρά, ἔβγαζε θυμὸ ἀπὸ τὸ θυμὸ του καὶ ἔβγαλε τελάληδες καὶ διαλάλησε, ὅτι θὰ ἔβγαζε μεγάλη χροῖματιστα ἀμοιβὴ σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ ἀνεκάμπε τὸν κλέφτη.

Μόλις τὸ ἄκουσε αὐτὸ ὁ παπάς, στὸν ὁποῖον εἶχε ἐξομολογηθῆ τὴν κλεψιὰ του ὁ φτωχὸς χριστιανός, παρουσιάστηκε ἀμέσως στὸν Ἀλῆ Πασσᾶ καὶ τοῦ φανερώσε τὸν κλέφτη, γιὰ νὰ πῶν τὰ χροῖματιστα.

— Καὶ πὺς τὸ ἔβγαζε σὺ, ὁρέ, ὅτι αὐτὸς μοῦ πῆρε τὸ ἀρνι; τὸν ρώτησε ὁ Ἀλῆς.

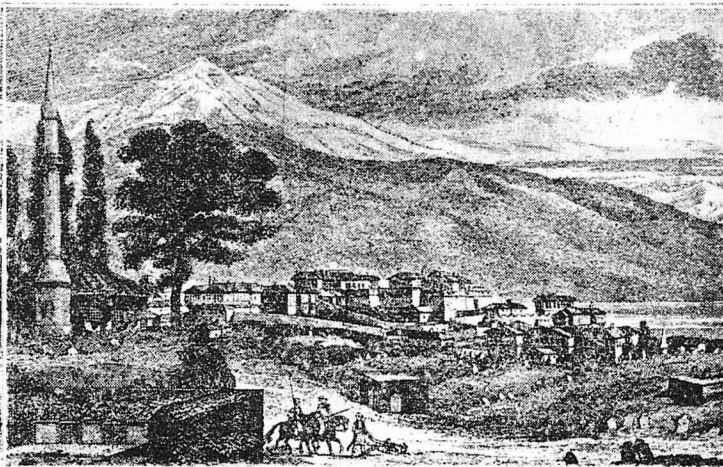
— Μοῦ τὸ ἐξομολογήθηκε. πολυχροῖνεμένε μου, ἀπάντησε ὁ παπάς, τὴν παραμονὴ τοῦ Πάσχα.

— Καλὰ, εἶπε ὁ Ἀλῆς, κάτσε ἐκεῖ πέρα.

Καὶ ἔστειλε τοὺς πορνοκωμῶντες του νὰ φέρουν τὸ Δεσπότη.

Σὺν ἔβγαζε ὁ Δεσπότης, τὸν ἔβγαζε σ' ἓναν ἄλλον ὄντα καὶ τὸν ἐρώτασε, ἀν πρέπει ἓνας παπάς νὰ φανερώσῃ τὰ μυστικὰ ποὺ τοῦ ἐξομολογήθηκε ἓνας χριστιανός.

— Ποτέ! ἀπάντησεν ὁ Δεσπότης.

Τὰ Σεράγια τῶν νιῶν τοῦ Ἀλῆ Πασσά, στὴ Λαβαρίτσα

— Τότε, ποὺ εἶπεν ὁ Πασσᾶς, τί τιμωρία χροῖματιστα, ἐνὸς παπά, ποὺ γιὰ νὰ πῶν χροῖματιστα, πῆρε καὶ πρόδοσε τὸ ἀμάρτημα ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκεν ἓνας χριστιανός; — Κοιμᾶ! ἀπάντησεν ὁ Δεσπότης.

Ἀμέσως ὁ Πασσᾶς πρόσταξε νὰ τοῦ φέρουν τὸν παπά.

— Σημφωνα, τοῦ εἶπε, μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ προῖπτεμένου σου Δεσπότη, διατάσσω νὰ κρεμοσθῆς ἀμέσως.

Καὶ πράγματι σὲ λίγη ὥρα, ὁ παπάς κρεμοστήθηκε στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ.

Ἐπίσης ὁ Ἀλῆς διατάξε νὰ δοθῇ ἡ χροῖματιστα ἀμοιβὴ, ποὺ ἔπρεπε νὰ πῶν ὁ καταδότης, στὸ χριστιανό, ποὺ τοῦ εἶχε κλέψει τὸ μανῆρι!...